

24. De Burgemeestersfamilie Smulders

Oost- West- en Middelbeers is van 1831 tot 1966 bestuurd door een lid van de familie Smulders. Deze Smulderstraditie beslaat in totaal 135 jaar. Gedurende die jaren ontwikkelde de gemeente zich van een verzameling boerderijen en een paar gehuchtjes zoals Steenfort en Huijgevoort tot een echt dorp. Hier volgt een overzicht van de burgemeesters, die allen de naam Smulders dragen. Twee burgemeesters van deze familie zijn tijdens de Tweede Wereldoorlog vermoord: Piet en Jan. Na de Tweede Wereldoorlog werd de vrouw van Jan Smulders: Truus Smulders-Beliën benoemd tot burgemeester van Oost- West- en Middelbeers. Zij werd de eerste vrouwelijke burgemeester van Nederland.

Antonie Smulders

Antonie Smulders werd in 1831 na de Franse overheersing benoemd tot burgemeester. Het burgemeesterschap was in die tijd een bijbaantje dat slecht werd betaald. Hij deed dit ambt er zomaar bij. Zijn hoofdberoep was leerlooier en schoenmaker en er werd gezegd dat hij ook nog een herberg had. Op 6 december 1844 moest hij wegens ziekte verstek laten gaan bij een raadsvergadering. Hij voelde zich niet goed en diende zijn ontslag in. Op 14 augustus 1845 overlijdt hij. Hij is 15 jaar burgemeester geweest. Zijn zoon Egidius volgde hem op.

Egidius Smulders

Egidius neemt de functie van zijn vader over en wordt op 25 augustus 1845 benoemd. Het karige inkomen van het burgemeestersloon van nog geen F 200.- per jaar was te weinig om van te leven; dus nam hij de herberg van zijn vader over. Daarnaast was hij ook nog schoenmaker. Hij is zijn hele leven vrijgezel geweest en bleef tot 1 januari 1899 in functie. Hij had er toen 54 jaar opzitten. Waar hij wel van hield was van feesten, want zijn 50-jarig burgemeesterschap kostte de gemeente fl 997, 40. Ruim vijf keer zijn jaarinkomen en de gehele Beerse gemeenschap mocht mee feesten. Een jaar later op 3 januari 1900 overlijdt hij.

Antonius Smulders

Zijn opvolger was Antonius Josephus Smulders. Een neef van Egidius. Hij treedt op 28 januari 1899 in functie. Van het inkomen van het burgemeestersambt kon hij ook niet rondkomen. Een deel van zijn burgemeesterswoning gebruikte hij als boerderij met een paar koeien en een pony. Op 2 april 1927 wordt hem bij Koninklijk Besluit eervol ontslag verleend. Als blijk voor zijn functioneren wordt hij door Koningin Wilhelmina benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau. Op 13 maart 1928 overlijdt hij. Hij was de vader van Piet, Jan en Sjef Smulders. Alle drie werden burgemeester.

Piet Smulders (1895 - 1944)

Piet was de oudste zoon van Antonius. Hij was gedurende de oorlog burgemeester van Someren. Een vergelijkbaar dorp als de Beerzen maar met meer inwoners. Ongeveer 7000 in 1940. Piet had een hartgrondige hekel aan de Duitsers. Hij gaf daar te pas en te onpas blijk van. Zo stelde hij het gemeentehuis beschikbaar om daar valse papieren, distributiebonnen en 'Ausweize' te vervaardigen. Mensen werden vanuit het gemeentehuis gewaarschuwd als er razzia's gehouden zouden worden. Hij had met zijn gedwongen functioneren in dienst van de bezetter de grootste moeite en verzocht de Minister van Binnenlandse Zaken om hem ontslag te verlenen als burgemeester. Daar is waarschijnlijk vanuit het ministerie geen reactie opgekomen. Hij heeft zijn moeilijk en halsstarrig functioneren tegenover de bezetter uiteindelijk met de dood moeten bekopen.

Voor uitgebreidere informatie over het leven van Piet Smulders zie verhaal nummer 25.

Jan Smulders 1898- 1945

Op 12 januari 1898 is Jan in Middelbeers geboren. Na de nodige studies te hebben

gevolgd en enige tijd onder de deskundige leiding van zijn vader meegeholpen te hebben op de gemeentesecretarie nam hij op 29 april 1927 het secretariaat van zijn vader over. Op 23 juni in dat jaar volgde hij zijn vader op als burgemeester van Oost- West en Middelbeers. Hij was toen pas 29 jaar. De installatie werd een waar volksfeest. Jan werd aan de gemeentegrens met Oirschot afgehaald door een hele stoet praalwagens. De ene praalwagen na de andere nam deel aan de optocht door het dorp. Ieder buurtschap, iedere vereniging, elk gilde en elke school nam met een praalwagen daaraan deel. De stoet sloot met een aantal rijtuigen met hoogwaardigheidsbekleders.

De mens Jan Smulders

Jan Smulders was een echte dorps burgemeester. Hij was bij alles wat in het dorp gebeurde altijd zeer betrokken. Tijdens de oorlog moest hij soms wel eens komen opdraven bij de Ortskommandant in Eindhoven als een van zijn dorpingen een grote mond had tegen een Duitser. Dan bezocht hij die persoon later om op niet mis te verstane wijze zijn ongenoegen te uiten over zijn of haar gedrag. Hij was overal aanspreekbaar. Hij was een rustige persoonlijkheid, kalm en niet driftig. Hij kon goed praten en deed veel buiten zijn burgemeesterschap om. Door zijn vele nevenfuncties was hij een belangrijk man in de Beerzen. Hij kwam veel onder de mensen en je kon gewoon met hem praten. Hij was niet verwaand maar als je hem tegen had dan had je

een kwade aan hem. Fout was fout bij hem en dat liet hij weten ook. Soms kreeg hij naar oud gebruik van dorpelingen wel eens een karbonade aangeboden als er geslacht werd. Maar je moest niet verwachten dat je van hem daar wel eens iets voor terug kon verwachten, want dan nam hij het niet aan. Hij had het liefst te doen met mensen, die zich niet nadrukkelijk wilden presenteren. Hij ging graag biljarten en hij was in het café een graag geziene gast. Op z'n tijd was hij een echte grappenmaker. Hij was een verwoed jager.

Voor meer informatie over het leven van Jan Smulders zie verhaal nummer 26 – 27 – 28.

Sjef Smulders (1908 – 1980)

De jongste van de drie zonen van Antonius Smulders was Sjef Smulders, geboren op 31 december 1908 en gestorven op 30 juni 1980. Hij is in 1947 benoemd tot burgemeester van Vessem, Wintelre en Knegsel.

Daarvoor was hij waarnemend burgemeester van Vessem c.a. Deze waarnemende functie nam Sjef in 1944 over van zijn oudere broer Jan, burgemeester van de Beerzen, die al vanaf 1942 waarnemend was. Toen Jan in 1944 gevangen genomen werd en uiteindelijk in Duitsland tijdens een voettocht naar een ander concentratiekamp is gestorven werd Sjef ook waarnemend in De Beerzen. Dat duurde tot 1946 toen de vrouw van Jan Smulders, Truus Smulders-Beliën tot burgemeester van de Beerzen werd benoemd. Toen Sjef in mei 1972 op eigen verzoek ontslag nam als burgemeester van Vessem nam Frank Houben, de latere commissaris van de Koningin van de provincie Noord-Brabant het burgemeesterschap

van Sjef als waarnemer over. Sjef stierf in 1980. Hij werd 71 jaar.

Voor meer informatie over het leven van Sjef Smulders met daarbij uitgebreide informatie over de werkwijze van het Oirschotse en Beerze verzet tijdens de Tweede Wereldoorlog zie verhaal nummer 29